

Wpłynęło na UAMK 05.04.2019

Streszczenie rozprawy doktorskiej **pt. Wiejskie organizacje pozarządowe w opiniach członków**

imię i nazwisko autora rozprawy: mgr Anna Sitek

Rozprawa doktorska napisana pod kierunkiem: prof. dr hab. Andrzej Kaleta

Współczesne społeczeństwo obywatelskie charakteryzuje się uczestnictwem ludności w organizacjach obywatelskich oraz rosnącym zakresem i coraz większą liczbą form społecznej samoorganizacji. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w pojawiających się tendencjach do ujmowania społeczeństwa obywatelskiego w kategoriach poza politycznej aktywności, trzeciego sektora. Można przyjąć zatem, że *działalność organizacji pozarządowych mieści się w ramach społeczeństwa obywatelskiego (...)* [za: Adamowicz, 2006: 21]. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w niniejszej rozprawie.

Głównym problemem badawczym rozprawy jest zagadnienie roli wiejskich organizacji pozarządowych w formowaniu podstaw społeczeństwa obywatelskiego na obszarach wiejskich w Polsce, obudowane próbami odpowiedzi na pytania uzupełniające i historycznie relatywizujące wywody: o różnice między tzw. trzecim sektorem II i III Rzeczypospolitej oraz ich wpływy na przebudowę społeczeństwa wiejskiego okresu międzywojennego (1918-1939) oraz czasu transformacji ustrojowej (po roku 1989). Podjęty temat wnosi istotny wkład w zrozumienie istoty kształtowania się organizacji społeczeństwa obywatelskiego na obszarach wiejskich w Polsce.

Celem rozwiązania postawionego problemu badawczego posłużono się metodą monograficzną (monografii problemowej), umożliwiającą analityczne wiązanie materiałów zastanych i wywołanych oraz posługiwanie się technikami badawczymi zarówno o charakterze ilościowym, jak i jakościowym.

Przyjęty sposób postępowania badawczego znajduje swoje odzwierciedlenie w klasycznej strukturze rozprawy, składającej się z trzech części.

Część pierwsza - erudycyjna (rozdziały od 1 do 3) zawiera refleksję nad sposobem ujmowania idei społeczeństwa obywatelskiego w kontekście określenia w nim miejsca organizacji pozarządowych, jak również opis kształtowania się

pierwszych organizacji społecznych na ziemiach polskich. Treści zawarte w niniejszej części mają charakter systematyzujący zagadnienia związane z podjętym tematem i stanowią podstawę dalszych rozważań.

Część druga - warsztatowa (rozdział 4) prezentuje źródła danych i technik badawczych oraz badań zastanych nad społeczeństwem obywatelskim i organizacjami pozarządowymi w Polsce.

Ostatnia część - empiryczna (rozdziały od 5 do 9) obejmuje opis wiejskich organizacji pozarządowych okresu II i III Rzeczypospolitej, obszarów ich działania, motywów angażowania się w działalność, jak również kwestii współpracy. Pracę finalizuje zakończenie, w którym zawarto najważniejsze ustalenia wynikające z badań empirycznych i studiów literatury oraz uwagi dotyczące przyszłości wiejskiego sektora pozarządowego na obszarach wiejskich Polski.